

Tinn kommune

Kontrollutvalgets årsmelding 2019

1. INNLEDNING

Kontrollutvalgets årsmelding for 2019 skal gi et bilde av Tinn kontrollutvalgs formelle rolle, instruks, forholdet til revisjonen og sekretariatet og de viktigste saker som er behandlet i året med kommentarer. I henhold til kommuneloven er kontrollutvalget det eneste politiske utvalget en kommune er pålagt å ha, foruten formannskapet.

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret, og se til at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Utvalget avgir hvert år en uttalelse til kommuneregnskapet, adressert til kommunestyret. Etter forskrift for kontrollutvalg, skal kontrollutvalget årlig rapportere om resultatet av gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroll. Kontrollutvalget rapporterer direkte til kommunestyret.

2. SAMMENSETNING AV KONTROLLUTVALGET

Alle kommuner og fylkeskommuner plikter å velge et kontrollutvalg. Kommunestyret kan foreta nyvalg av kontrollutvalgets medlemmer i valgperioden, men da må hele utvalget formelt velges på nytt. Regler for valg av medlemmer til kontrollutvalget er fastsatt i egen forskrift.

Kommuneloven setter strenge begrensninger i hvem som er valgbare til utvalget, for å sikre utvalgets uavhengighet og legitimitet.

Tinn kontrollutvalg var sammensatt slik frem til 26.09.2019.

Medlemmer		Varamedlemmer
Leder	Gunnar Odd Hagen (H)	Varamedlemmer for Hagen, Kristiansen Bye, Bystrøm (H/AP): Jørn Anderson (AP) Geir Grumheden (H) Olav Gunnar Midtgarden (H) Reidun Martinsen (AP) Steinar Bergsland (H)
Nestleder	Torild Irene Kristiansen Bye (Ap)	
Medlem	Bent Frode Bystrøm (H)	
Medlem	Palma Marie Sebu (SV)	
Medlem	Kjetil Høstrup Djuve (SV)	
		Varamedlemmer for Sebu, Høstrup Djuve (Sp, SV): Svein Antonsen (SP) Jenni Jasmin Kvaran (SV) Karin Nørstebø Meland (SP) Magne Helgesen (SV)

Tinn kontrollutvalg var sammensatt slik etter 26.09.2019.

Leder	Kjetil Høstrup Djuve (SV)	Varamedlemmer: 1) Ronny Sterten (Sp) 2) Åse Bjørnsdatter Buberg (Ap) 3) Åselene Brautaset (H) 4) Birger Hovden (Ap) 5) Vigdis Røsshammer (Ap) 6) Dag Einar Flatestøl (Frp) 7) Magne Helgesen (SV)
Nestleder	Torild Irene Kristiansen Bye (Ap)	
Medlem	Finn Øystein Heisholt (Sp)	
Medlem	Palma Marie Sebu (SV)	
Medlem	Berit Dora Stormoen (H)	

Kommuneloven krever at minst ett av medlemmene skal velges blant kommunestyrets medlemmer. Departementet har tolket det slik at dette gjelder valg ved kommunestyrets konstituering.

3. RAMMER FOR KONTROLLUTVALGETS ARBEID

Etter Kommunelovens § 77 er kommunestyret pålagt å opprette et eget kontrollutvalg som skal forestå det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltning og de folkevalgte organ som kommunestyret har opprettet.

Kommuneloven § 77 slår fast:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte. Kontrollutvalget skal videre påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.»

Kontrollutvalgets oppgaver er i utgangspunktet gitt i kommuneloven § 77, og i forskrift om kontrollutvalg av 15.06.2004, men kommunestyret kan konkret be utvalget utføre særskilte tilsynsoppgaver på sine vegne. Kontrollutvalgets hovedoppgave er å føre tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret og påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning. Kontrollutvalget skal ifølge kommuneloven sørge for mange oppgaver som vi vil komme nærmere inn på senere.

4. OPPLÆRING OG KURS

Det stilles stadig større krav og forventninger til kontrollutvalgets kompetanse, både fra det politiske miljø og kommunens innbyggere. Endret regelverk gjør det nødvendig å legge til rette for opplæring og kursvirksomhet for alle medlemmer av kontrollutvalget. Kunnskap om kontrollutvalgets rolle, oppgaver og lovverk er nødvendig for å utføre de oppgaver som fremgår av lov og forskrift. Slik opplæring og kursvirksomhet kan skje lokalt (høst og vårkonferanse i regi av Temark) eller gjennom sentrale tilbud.

Kontrollutvalget inviteres blant annet årlig til landskonferansen for kontrollutvalg i regi av Norges kommunerevisorforbund (NKRF) og fagkonferansen i regi av Forum for kontroll og tilsyn (FKT). Disse samlingene er viktige for å tilføre kontrollutvalgets medlemmer ny kunnskap, og det er en arena der kontrollutvalgsmedlemmer fra hele landet møtes og drøfter saker og arbeidsmetoder.

Kontrollutvalget var representert ved NKRFs kontrollutvalgskonferanse i 2019, samt Temarks vårkonferanse.

Det nyalgte kontrollutvalget deltok på en opplæringsdag i regi av Temark i november 2019.

5. SEKRETARIAT

Kontrollutvalget får sekretariatsbistand fra Agder og Telemark kontrollutvalgssekretariat IKS (Temark). Med oppdrag for 31 kommuner og 3 fylkeskommuner i Vest-Agder, Aust-Agder og Telemark er Temark et av landets største kontrollutvalgssekretariat. Sekretariatet har åtte ansatte og fast sekretær for kontrollutvalget i Tinn i 2019 var Ingebjørg Liland.

Sekretariatet forbereder sakene til kontrollutvalget, gir løpende rådgivning, skriver saksfremstillinger, bistår kontrollutvalget i praktisk tilrettelegging og oppfølging av møter, samt vedtaksoppfølging. Det er sekretariatet som har innstillingsrett overfor utvalget.

I det løpende arbeidet er sekretariatet bindeledd mellom utvalg og revisjonen, og utfører oppgaver på vegne av kontrollutvalget.

6. REVISJON

Kommunen er medeier i, og har avtale om levering av revisjonstjenester med Telemark kommunerevisjon IKS (TKR). Selskapet leverer revisjonstjenester til tjue kommuner og en fylkeskommune.

TKR utfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for Tinn kommune. Avtalen mellom TKR og kommunen omfatter timer til fordeling på regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Selskapskontroll er en tjeneste som kjøpes i tillegg til den faste avtalen.

På regnskapsrevisjon er oppdragsrevisor for Tinn kommune Elizabeth Kasin og oppdragsansvarlig revisor Lisbet Fines. Kirsti Torbjørnson er oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor for TKR. Oppdragsrevisor for forvaltningsrevisjon varierer fra prosjekt til prosjekt.

7. ØKONOMI

For å utøve sin funksjon på en god måte har kontrollutvalget lagt vekt på å be kommunestyret om økonomiske rammer som muliggjør den aktiviteten som det legges opp til i møte- og arbeidsplanen.

Kontrollutvalget er i henhold til kommuneloven pålagt å utarbeide budsjettforslag for kontroll- og tilsynsvirksomheten i kommunen. Regnskapstallene for den samlede kontroll- og tilsynsvirksomheten i kommunen fremkommer av kommunens samlede årsregnskap.

Budsjett og regnskap for 2019:

Beskrivelse:	Budsjett	Regnskap 2019
Godtgjørelse/tapt arbeidsfortj./arbeidsgiveravgift	60 000	83 352
Skyss/reise	5 000	5 042
Reiseutgifter/kurs	40 000	34 259

Kontingenter/lisenser	15 000	8 125
Beverting, møteutgifter	10 000	9 543
Annonseutgifter	3 000	0
Sum kontrollutvalget:	133 000	140 321
Kjøp av sekretariatstjenester	158 400	158 400
Kjøp av revisjonstjenester	929 500	929 600
Selskapskontroll o.l.	80 000	0
SUM TOTALT	1 300 900	1 228 321

Kontrollutvalget får årlig lagt frem en egen sak som går på økonomien knyttet til kontroll- og tilsynsvirksomheten, slik at kontrollutvalget kan holde seg oppdatert på utvalget sin økonomiske stilling, i tillegg til kostnadene til sekretariat og revisjon.

8. KONTROLLUTVALGETS ARBEID

Møter 2019

Kontrollutvalget har i 2019 avholdt 5 møter og behandlet 36 saker.

Åpne møter

Som for andre folkevalgte organ er møtene i kontrollutvalget som hovedregel åpne. Sakskart, saksdokumenter og protokoller legges løpende ut på sekretariatets hjemmeside (www.temark.no).

Deltakelse fra administrasjonen

Rådmannen deltar (etter innkalling) på de fleste av kontrollutvalgets møter. God dialog med den administrative ledelsen er en styrke for kontrollutvalget i sitt arbeid.

I tillegg til rådmann Rune Engehult har følgende fra administrasjonen deltatt på møter i 2019:

- Kommunalsjef utvikling og oppvekst Gjertrud Nysæter Lien (29.01.19)
- Barnevernsleder Tonje Byholt (29.01.19)
- Skatteoppkrever Erik Rognlie (30.04.19)
- Fagleder regnskap Kari Andersen (30.04.19)
- Personvernombud i Kongsbergregionen Jo Jøldal (30.04.19)
- Rådgiver Hanne Graaberg (30.04.19)

I tillegg har også daglig leder Tinn kommune Rjukanbadet KF Jan Andresen og styremedlem i Rjukanbadet KF Ajdin Pasovic møtt i utvalget (11.06.19) i sak 17/19, en orientering om Rjukanbadet KF.

Deltakelse fra ordfører

Ordfører har vært til stede i 3 av 5 møter. Det at ordfører møter på de kontrollutvalgets møter bidrar til en god dialog mellom kommunens øverste ledelse og kontrollutvalget, og styrker relasjonen mellom kommunestyret og kontrollutvalget i det løpende arbeidet.

Orienteringer

Utvalget ønsker å ha oppdatert informasjon om kommunens virksomhet, og samtidig gjøre egen

funksjon kjent for både innbyggere og kommunens ansatte. Administrasjonen inviteres med jevne mellomrom til kontrollutvalget for å orientere om forskjellige virksomhetsområder i kommunen. Kontrollutvalget ønsker å være synlig og ha god kontakt med kommunens ledelse og ansatte/organisasjonen forøvrig.

Kommunens virksomhet = mangfold av saker

En stor del av kontrollutvalgets saksbehandling omfatter forhold utvalget er pålagt å arbeide med, gjennom kravene i kommuneloven § 77 og forskrift om kontrollutvalg. Hvilket fokus som velges i de ulike arbeidsoppgavene er det i stor grad opp til utvalget å definere selv.

Kontrollutvalget kan etter anmodning fra kommunestyret, etter innspill fra innbyggere eller på eget initiativ ta opp forhold ved kommunens virksomhet, som kan knyttes til utvalgets tilsynsarbeid.

Kontrollutvalget behandler ikke enkeltsaker og er ikke et klageorgan. Men, henvendelser rundt enkeltsaker kan i noen tilfeller føre til at temaer tas opp i kontrollutvalget, og at kommunens håndtering av et bestemt saksfelt blir satt ekstra søkelys på.

Kontrollutvalget er også opptatt av hvordan kommunen følger opp rapporter fra andre tilsyn.

Saker behandlet i Kontrollutvalget i 2019:

- Orientering fra revisjonen (egen sak i hvert møte)
- Referatsaker (egen sak i hvert møte)
- Eventuelt (egen sak i hvert møte)

- Orientering om effekten av omorganiseringen i barnevernet
- Vurdering omkring plan for selskapskontroll mot slutten av planperioden
- Forvaltningsrevisors egenvurdering av uavhengighet
- Årsmelding 2018 – Kontrollutvalget i Tinn
- Årsrapport med årsregnskap og kontrollrapport vedrørende skatteoppkreverfunksjonen 2018 – Tinn kommune
- Tinn kommune Rjukanbadet KFs årsregnskap og årsberetning 2018
- Tinn kommunes årsregnskap og årsberetning 2018 - kontrollutvalgets uttalelse
- Tinn kommunes implementering av GDPR
- Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport – Konsulentbruk i Tinn kommune
- Tilbud og prosjektplan på selskapskontroll av Rjukan Næringsutvikling AS
- Orientering om etablering av Vestfold og Telemark revisjon IKS
- Orientering – Tinn kommune Rjukanbadet KF
- Revisors egenvurdering av uavhengighet
- Budsjett for kontroll og tilsyn 2019 – revidering av budsjett
- Overordnet revisjonsstratégi for regnskapsrevisjon 2019
- Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for plan for eierskapskontroll 2020-2023
- Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023
- Budsjett for kontrollarbeid 2020
- Presentasjon av nytt kontrollutvalg 2019-2023, sekretær, revisor, ordfører og rådmann
- Orientering fra rådmann angående kritikk rettet mot skolesektoren i Tinn kommune
- Orientering om Tinn kommunes budsjett for 2020
- Kontrollutvalget – funksjon og oppgaver

- Møte- og arbeidsplan 2020 – Tinn kontrollutvalg

9. REGNSKAPSREVISJON

Revisjon av årsregnskapet er en helt sentral del av kommunens egenkontroll. Revisor skal gi trygghet for at en kan stole på informasjonen kommunen gir om sin økonomi. Dette er en viktig oppgave. Revisor er en uavhengig og objektiv tredjeperson som gjennom sine kontroller kan avdekke og forebygge feil og mangler i den økonomiske rapporteringen. Revisor vil i tillegg veilede kommunen for å bidra til å forebygge og avdekke feil og misligheter. Kontrollutvalget behandler regnskapet før det behandles i formannskapet og kommunestyret. Dette er en sentral del av lovpålagte oppgavene til utvalget.

Kontrollutvalget behandler også regnskapet for Tinn kommune Rjukanbadet KF før det behandles i kommunestyret. Tinn kommune Rjukanbadet KF er et kommunalt foretak hvor det føres eget særregnskap.

Kontrollutvalget skal påse at kommunen blir revidert på en betryggende måte. Utvalget er derfor avhengig av at revisor gir tilstrekkelig rapportering om revisjonsarbeidet. At kontrollutvalget og revisor har en god dialog og god forståelse av sine oppgaver, er viktige forutsetninger for å være trygg på at revisjonsarbeidet blir forsvarlig utført.

Kontrollutvalget registrerer at revisors arbeid med å utføre regnskapsrevisjon de siste årene er blitt mer omfattende, spesielt knyttet til de mange attestasjonsoppgaver (særattestasjoner) som utføres på vegne av staten og andre offentlige organer. I tillegg til avgitte beretninger og uttalelser mottar kontrollutvalget jevnlig i møter informasjon om planlagt og utført regnskapsrevisjon.

Kontrollutvalget har ved flere anledninger gitt uttrykk for at det gjøres mye godt arbeid innenfor området regnskapsrevisjon og at de er fornøyd med måten revisjonen løser oppdraget på.

10. FORVALTNINGSREVISJON

Forvaltningsrevisjon er et verktøy som kommunestyret og kontrollutvalget skal bruke for å sikre at kommunen drives på en måte som ivaretar innbyggernes behov og rettigheter best mulig. Forvaltningsrevisjon er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget. Gjennom forvaltningsrevisjon kan kontrollutvalget undersøke om kommunen etterlever regelverk, når fastsatte mål, og om ressursene forvaltes på en effektiv måte.

Kontrollutvalget har vært delaktig i valg av tema og utforming av problemstillinger basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering, innenfor de rammer som er gitt av kommunestyret. Kontrollutvalget er delegert myndighet til å bestemme hvordan avsatte ressurser til forvaltningsrevisjon skal benyttes, og revisjonen har gjennomføre forvaltningsrevisjonen i henhold til faglige krav i løpet av valgperioden.

Selv om det er spesifikke krav til gjennomføring av en forvaltningsrevisjon, er det viktig at kontrollutvalget involverer seg i valg av problemstillinger, avgrensninger og tilnærming. Forvaltningsrevisjon gir kontrollutvalget muligheten til å gå i dybden i ulike saksforhold, innen ethvert virksomhetsområde i kommunen. Forvaltningsrevisjon vil derfor kunne ha høy nytteverdi, både i utvalgets kontrollvirksomhet, og i kommunens internkontroll og

forbedringsarbeid.

Kontrollutvalget skal minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon. Planen skal vedtas av kommunestyret selv, men kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planperioden. Dette gjøres i de aller fleste kommuner Temark er sekretariat for, inkl. i Tinn kommune.

Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019

Revisjonen presenterte overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for Tinn kommune for kontrollutvalget våren 2016. Kontrollutvalget behandlet planen 10.05.2016, og den ble godkjent av kommunestyret 09.06.2016.

I 2019 fulgte kontrollutvalget opp to rapporter.

Forvaltningsrevisjonsprosjekt «Konsulentbruk i Tinn kommune»

Kontrollutvalget fulgte opp rapporten i møte 30.04.19 sak 12/19. Utvalget fattet følgende vedtak i saken:

Kontrollutvalget er tilfreds med rådmannens tilbakemelding om hvordan anbefalingene fra forvaltningsrevisjonsrapporten har blitt fulgt opp, og avslutter med dette oppfølgingen av rapporten.

11. SELSKAPSKONTROLL

Selskapskontroll er en av de pålagte oppgavene til kontrollutvalget og er et viktig virkemiddel for å sikre at selskapene underlegges demokratisk styring og kontroll, og at kommunens eierinteresser ivaretas på en god måte.

Formålet med selskapskontrollen fremkommer av § 14 i forskrift om kontrollutvalg i kommuner. Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteresser i de selskapene som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser i selskapet gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll). Selskapskontroll kan også omfatte forvaltningsrevisjon.

Kommunestyret skal minst en gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for selskapskontroll. Planen skal vedtas av kommunestyret selv, men kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planperioden. Dette gjøres i de aller fleste kommuner Temark er sekretariat for, inkl. i Tinn kommune.

Plan for selskapskontroll 2016-2019

Revisjonen presenterte plan for selskapskontroll for Tinn kommune for kontrollutvalget våren 2016. Kontrollutvalget behandlet planen 10.05.2016, og den ble godkjent av kommunestyret 09.06.2016. Planen har en annen form enn tidligere, da denne er tematisk basert fremfor rent selskapsbasert.

Kontrollutvalget har i 2019 bestilt en selskapskontroll.

Rjukan Næringsutvikling AS

Kontrollutvalget bestilte i møte 30.04.19 sak 13/19 selskapskontroll av Rjukan Næringsutvikling AS. Rapporten er klar til behandling i kontrollutvalget på nyåret 2020.

12. KONKLUSJON OG AVSLUTTENDE KOMMENTARER

Kontrollutvalgets årsmelding for 2019 legges med dette frem for kommunestyret til orientering. Ved å se årsplan og årsmelding for 2019 i sammenheng, kan kommunestyret se om de vedtatte oppgaver og målsettinger for kontrollutvalget er eller blir fulgt opp.

Rjukan, 25.02.2020

Kjetil Høstrup Djuve
Leder

Ingebjørg Liland
Sekretær